

Tip na kotvení: Zátoka Rasotica na východním pobřeží Brače, nedaleko Sumartinu. Menší lodě zde mohou přistát a zakotvit pomocí lan upevněných na břehu. Není pak nad ranní plavání ve vlnkách při východu slunce...

FIRMA

INFORMACE PRO PODNIKATELE

HONG KONG
Cena za zpáteční letenku, bez poplatků > celkem 20.050 Kč

15.900

LETENKY | ZÁJEZDY | EUROVÍKENDY | VÍZA

© 841-CONDOR | 841-266367 | www.CONDOR.CZ

CONDOR
AIR TRAVEL SERVICE

YOUR WAY TO DISCOVER THE WORLD

Nezkažená příroda: Ostrov Lastovo, dosud nezahlcený masovou turistikou, nabízí například cyklistům jízdu divokou přírodou a koupání v zastrčených zátokách. Záběr na další ostrůvky v okolí by pořízen z vrcholu, kde může v případě potřeby přistát vrtulník.

PŘÍLOHA DENÍKU PRÁVO

KAŽDÉ PONDĚLÍ • SERVIS – TRENDY – INSPIRACE

ČÍSLO 22, ROČNÍK 5

Chorvatsko: tajemné a trochu jinak

Monika Ginterová

Chorvatsko, nejoblíbenější letní destinace Čechů, se rapidně mění. Tečou sem miliardy eur a s nimi nastupuje vyšší standard. Ceny logicky rostou.

Výrazně přibývá čtyř- a pětihvězdičkových hotelů, rozšiřují se služby. Užít si můžete romantickou, luxusní i akční dovolenou. Celkem má být do konce roku 2010 v Chorvatsku proinvestováno zhruba čtyři miliardy eur.

Podle ředitele Chorvatského sdružení v Praze Antuna Plenkoviče se počítá s tím, že jen letos se realizují investice za více než 1,8 miliardy eur. Za některými stojí chorvatští investoři, mnohé z nich však mají v rukou zahraniční developéři, kteří nakoupí pozemky nebo staré hotely a pustí se do úprav.

Žádný z významných investorů však zatím není z Česka, nepočítáme-li společnost Orco Property Group, působící sice u nás, ale za

níž stojí zahraniční investiční kapitál. Ta přestavuje hotely na ostrově Hvar.

Čechům levné hotely proklouzly

„Češi u nás moc neinvestují, byť prostor pro další projekty je nadále značný,“ konstatuje Plenkovič. Problémem je cena. „Na začátku devadesátých let, kdy by někteří Češi měli zájem investovat, jim banky nepůjčily. Přitom mohli objekty získat za desetinové ceny, než za kterou jsou k máni dnes, kdy se už obtížně konkuruje západním zemím,“ vysvětluje Antonín Fedorjak, ředitel cestovní kanceláře M'Plus Travel, specializující se u nás na Chorvatsko.

Je však pravda, že někteří Češi, fyzické osoby, v posledních letech investovali do koupě apartmánů na jadranském pobřeží. Část roku tam tráví sami a další období je nabízejí přes cestovní kanceláře k pronájmu.

(Pokračování na str. 12)

ČEŠI V ČÍSLECH

● **Nejatraktivnější** je pro Čechy Splitsko-dalmatská oblast.

● **820 tisíc** – tolik Čechů jezdí podle našich statistik každý rok do Chorvatska. Následuje Slovensko s 510 tisíci českých turistů, Itálie s 380 tisíci, Řecko s 260 tisíci a Španělsko s 250 tisíci. Podle chorvatských statistik zaujímají Češi mezi návštěvníky páté místo: jezdí jich sem přes 590 tisíc a počet přenocování dosahuje téměř čtyř milionů. Číslo odpovídá oficiálním údajům; jde o hosty, kteří se někde registrují. Neregistrovaných je dalších 30 %.

Nejvíce hostů do Chorvatska zavítá z Německa (1,5 milionu), Itálie (1,2 milionu), Slovinska (913 tisíc) a Rakouska (790 tisíc).

● **Autem jezdí** do Chorvatska 39 % Čechů. Autobus volí 38 %, letadlo 19 % a vlak čtyři procenta.

● **Individuálně cestuje** do Chorvatska 56 % Čechů.

Efekt START Finanční balíček pro začínající podnikatele

- 24hodinový přístup k firemním financím přes platební karty a telefon nebo internet
- zdarma 1 výběr z bankomatů KB a 5 transakcí měsíčně
- pro podnikatele, kteří zahájili činnost v loňském a letošním roce

Jen za
117 Kč
měsíčně

infolinka 800 101 518
www.kb.cz

Můj svět. Moje banka.

Modernizuje se – ceny rostou

Boj o místo: lůžka v přetížených kapacitách získá ten, kdo zaplatí více

Monika Ginterová

Modernizace v Chorvatsku je sice víceméně pozitivní a nevyhnutelný trend, ale na druhou stranu zatím stále nepřináší očekávaný nárůst kapacit, který by poptávkou uspokojil.

„Hotely se rozrůstají o rodinné pokoje, zvětšují se v nich místnosti, ovšem v důsledku toho se do nich vejde méně lidí,“ popisuje situaci Antonín Fedorjak, šéf cestovní kanceláře M'Plus Travel.

Dalším nepříznivým důsledkem je růst cen, a to nejen v hotelech, ale i v privátních apartmánech.

Chorvatsko sice podporuje vytváření systému malých rodinných hotelů a penzionů, jenže mnozí majitelé si museli na investice vzít půjčky a nyní je potřebují splácet. „Nemohou už ubytovávat za devět eur a upřednostní ty, kdo zaplatí více,“ dodává Fedorjak.

Nižší cena je několik kilometrů od pláže

Češi mající zájem o levnější dovolenou se budou muset spokojit s ubytováním tři čtyři kilometry od moře. Za apartmán nedaleko pláže si už musí připlatit, zvláště pokud jsou zvyklí si dovolenou zajišťovat individuálně. Šanci pořídit levněji mají turisté u cestovky, protože ty nakupují

kapacity se značným předstihem a za lepší ceny.

Hlavní sezóna se prodlužuje

Chorvatsko objevili i turisté ze vzdálenějších zemí. Díky tomu se zkracuje období mimo sezóny, které byli čeští turisté zvyklí hojně využívat. Například pro Dány, Švédy, Nory či Finy přestává být moře studené už v květnu a na dovolenou si jezdí klidně až do října.

„Tím však prodlužují hlavní sezónu. Ta už není jen v červenci a srpnu, ale i v červnu a září, kdy byli zvyklí jezdit Češi, ovšem za mimo sezónní ceny. Dnes stojí pobyt už od 22. května tolik, co stávaly až od 15. června,“ upřesňuje Fedorjak.

Češi dříve patřili často v půlce června k málo hostům v Chorvatsku. „Jak se ale prodlužuje sezóna, dnes už jsou v této době často plně přístavy, více aut na cestách i lidí,“ potvrzuje i majitel cestovní kanceláře Geotour Zdeněk Kukul.

Vliv na větší rozptýlení turistů mají i levné lety nízkorozpočtových aerolinií, které do Chorvatska přitahují lidi ze vzdálenějších zemí. Dříve se například podle Kukala na trase Oslo–Split muselo i dvakrát přestupovat, to už však dnes neplatí. „Přiliv turistů je znát i na navštěvovaných místech. V minulosti

Ostrov Lastovo, maják na mysu Struga – nachází se zde prý vůbec nejstarší světelný ostrovní maják. Podle místních zde chytli prý největšího humra na Jadranu, který vážil 17 kilogramů. Dnes se v majáku pronajímají apartmány, v ceně zhruba dvaceti eur na osobu/den.

jsme potkávali hlavní nápor tak 30 km od Dubrovníku, Ioni však už byli turisté na vzdálenějším Mljetu, letos už i na Korčule,“ konstatuje Kukul.

Slevy s first minute

Dobré je proto nečekat s dovolenou na poslední chvíli zvláště v případě, že máte zájem o něco luxusnějšího nebo specifického, zdůrazňují cestovky zaměřené na Jadran. Když už chcete slevu, raději se zaměřte na tzv. first minute a kupujte pobyt s co největším předstihem. Nejlépe hned na začátku roku.

Rostoucí zájem o Chorvatsko ze strany západních turistů se totiž může projevit v nedostatku kapacit. Pravidlem se stává to, že většinou do konce března, respektive do konání mezinárodního veletrhu cestovního ruchu ITB v Berlíně bývá to nejkrásnější vyprodáno. Západní trh do té doby koupí 70 % kapacit a jen malý zlomek se pak prodává se slevou na poslední chvíli. Ta však bývá vypsána jen pár dní před začátkem pobytu, nejde o týdny, jak bývá zvykem u nás. „Navíc u hotelů tří a vícehvězdičkových žádné last minute ani nebývají, kapacity jsou rychle vyprodány i bez slev,“ konstatuje Fedorjak.

Čeští turisté, kteří s nákupem otálejí, pak mnohdy musejí vybírat už jen z toho, co na ně zůstane.

ZA ZÁŽITKY NA OSTROVY

BRAČ

● **Vidova gora:** Skvělá vyhlídka a místo startu paraglidingu.

Brač je od pevniny oddělen Bračským průlivem a Špičským průlivem, od Hvaru Hvarským průlivem.

● **Pláž Zlatni rat** neboli Zlatý mys je tvořená drobnými oblázky a pískem, která je mnohými pokládána za nejkrásnější pláž na Jadranu. Tvar špičky pláže se mění podle proudů a větrů.

PRO VEČERNÍ ROMANTIKY

● **Bol** na jižním pobřeží ostrova Brače je jedním z nejmohutnějších městeček. Hotely ležící při pobřeží jsou schované v borovicových hájích, k plážím a do centra vás dovede cesta z bílého bračského kamene, rovněž kryta borovicemi. V Bolu je kromě řady útulných kaváren a restaurací například starý „dům v domě“, dominikánský klášter, zbarokizovaný renesanční kostel.

● **Dračí jeskyně:** Na kole či pěšky po kamenné a šterkové cestě, asi 6 kilometrů od Bolu. Od vesnice Murvica se k ní dá vystoupat pěší stezkou za zhruba 40 minut, projdete okolo zříceniny poustevnického kláštera Stipančić. V jeskyni byl od 16. století poustevnický klášter, kde našli útočiště mníši a mníšky prchající před Turky. Pozor – jeskyně je uzamčena, informujte se proto u turistického sdružení v Bolu, kde si vyzvednou klíč.

● **Skalni klášter Blaca:** Můžete se k němu vypravit na výletní lodi z letoviska Bol nebo do zátky Blaca na jižním pobřeží doplnout na člunu. Odtud pak trvá cesta do kopců zhruba tři čtvrtě hodiny. Najdete zde pět set let staré knihy, dozvíte se, jak řád hlaholských mnichů, který sem v 16. století přel před Turky, vybudoval jeskynní kostel a klášter, jak dostavovali, čelili nájezdům, pěstovali víno, rozvíjeli astronomii a proč zanikl.

HVAR

● **Levandulová pole:** Hvar proslul pěstováním levandule a dalších aromatických rostlin, například rozmarýnu.

● **Františkánský klášter** ve městě Hvar stojí přímo na mořském břehu. Kdysi stál už mimo obec, dnes se výstavba turistických zřízení šíří podél pobřeží daleko za klášter. Zvláštností je vnitřní „rajský dvůr“ kláštera, který byl již v době budování přizpůsoben pro shromažďování dešťové vody, protože jí zde byl nedostatek.

● **Nedokončený Hektorovičův palác** a v pozadí pevnost Španjol stojí ve městě Hvar za zhlédnutí. Na pevnost Španjol navazují hrady kolem města. Zajímavá je i budova Arzenálu (Arsenal), tedy opravný válečných lodí, kterou postavili Benátčané v 16. století.

● **Jelsa,** zemědělské a rybářské městečko, přístav na severním pobřeží ostrova Hvaru v závěru poměrně hluboké zátky.

● **Vino:** kdo rád tento jiskřivý nápoj, může se zastavit na zajímavé prohlídce vinařství spojené s ochutnávkou v jednom z hlavních zemědělských středisek ve vnitrozemí, ve vesnici Svirče. Zde pěstují víno, které pak pod názvem Ivan Dolec již posbíralo řadu ocenění. Ročně vinařství vyprodukuje na 700 tisíc litrů vína, z toho zhruba deset procent v nejvyšší kvalitě.

VIS

● **Bunkr Jastog:** Pro potřeby vojenského námořnictva byly na Visu vybudovány úkryty. Tento v zátoce Parja, u kterého nyní často kotví jachtaři, je sto metrů dlouhý a deset široký. Byl určen bojovým člunům a ponorkám. Po stranách tunelu jsou chodby do stran ústící ven. Ostrov je prospikován dříve vojenskými tunely, některé jsou dosud neuzavřené - jen je objevit (na vlastní nebezpečí!).

PRO VOJÁKY A DOBRODRUŽNÉ POKRY

● **Titova jeskyně:** na podzim 1943 se stal Vis hlavním základnou národně-osvobozeneckého jugoslávského námořnictva. Od června

Prastará konoba v pustině

Během výletů po ostrovech bývá zvykem zastavit se v typických chorvatských hospůdkách. Zde lze ochutnat tradiční sušenou šunku pršut, aromatický tvrdý sýr a rozmanitou nabídku místních pálenek či domácího vína, ale i řadu opravdu původních kulinářských specialit, které v hotelech jen tak nenajdete.

Ve vnitrozemí ostrovů jsou podniky typu „seosko domaćinstvo“, tzv. domácí hospody, ve kterých rodiny nabízejí tradiční jídla připravená z původních surovin z vlastního hospodářství anebo vlastnoručně ulovené ryby. Výhodou pro ně je, že je tento způsob podnikání daňově zvýhodněn.

Turisté zase v domácí atmosféře mohou ochutnat naprosto čer-

stvé grilované olihne, ryby, jehněčí, mušle a další plody moře. Vychutnají si patřičně také přípravu jídla.

Například v konobě Pol Murvu, sídlící v domě s pětisetletou tradicí ve vesnici Žena Glava na jižní straně ostrova Vis, se pokrmy připravují ve venkovní peci ve speciální nádobě s názvem peka, kde se pod těžkou kulatou poklicí pokrytou vrstvou popela a uhlíků vaří vynikající chobotnice, ryby či voňavé jehněčí.

Mnohé z chorvatských specialit lze také vyzkoušet přímo na lodi. Plavčík chodí ráno na trh pro zeleninu, kuchař sám vybírá čerstvé ryby od rybářů po jejich návratu z nočního lovu a připravuje je.

Chvíli námořníkem aneb Jak si vyrazit na jachtu

Vyrazit si s rodinou nebo přáteli na jachtu a plout tam, kam nás „vítr“ zavane... – to je sen mnoha Čechů. Zvláště uavení podnikatelé touží po tom, odpočinout si při kormidlování lodi a ještě při tom něco vidět. Pravda je, že v posledních letech si tento svůj sen mnozí z nich skutečně plní.

Zkoušky i v Česku

Proto, aby člověk mohl kormidlovat loď, musí složit příslušnou zkoušku. Lze to jak u nás, tak v Chorvatsku. Kurzy jsou vyvíjeny průběžně, lze si dohod-

nout i jiný termín. „Mám zkoušky, přesto vyrazím nejprve na začátku sezóny v předstihu a sám. Naložím se na jachtu jako plavčík, aby se mi dostala pod kůži. Později přijede rodina a přátelé a já už budu kapitánem sám,“ popisuje jeden z Čechů cíl své cesty na palubě letadla do Splitu. I tak se lze ve svých již získaných znalostech zdokonalit.

Více informací:

www.yachtgroup.cz, www.yachtclub.cz, www.bemexboot.eu, www.profinautic.com, www.sport-eli.cz

Chorvatsko: tajemné...

(Pokračování ze str. 11)

Výhodnější koupě apartmánu? Teď už dále od pobřeží

Ceny za apartmány běžně začínají v přepočtu na dvou a půl, třech milionech korun a dále rostou. A to i na ještě nedávno zapomenutých místech, jako je třeba městečko Milna a obec Murvica na ostrově Brač. Výhodnější příležitosti ke koupi domu nebo apartmánu jsou nyní například v městečku Vela Luka na ostrově Korčule nebo na ostrově Lastovo, kde téměř v každé druhé uličce na domech visí cedule s nabídkou k prodeji. Jenže tato místa nejsou upřímně řečeno zatím tak přitažlivá; působí mnohem více zašle než právě například na Brači nebo Hvaru.

Plánované projekty se týkají všech jadranských přímořských oblastí, od Istrie až po Dubrovnik. „Dnes už lidé necestují jen kvůli moři, ale žádají i kvalitní servis kolem,“ vysvětluje Plenkovič.

Továrny na odpočinek

Například v Umagu by měl být letos dokončen obrovský komplex čtyřhvězdičkových rezidencí určených k pronájmu. „Jde o dvou až třípatrové vily kopírující pobřeží, ve kterých jsou k dispozici tisíce lůžek, obrovské bazény, restaurace, wellness centra,“ popisuje Plenkovič projekt komplexu Sol Stella Maris.

Na mnoha dalších místech se staví v podobném duchu. Chorvatsko loni navštívilo deset milionů turistů a hotely stále kapacitně ne-

stačí. „Potřebujeme co nejrychleji vybudovat na padesát tisíc lůžek,“ dodává Plenkovič. Z celkové kapacity lůžek jich je v hotelech jen 11 procent, tedy něco přes sto tisíc. Přitom strategickým cílem země je do konce roku 2012 dosáhnout 12 milionů příjezdů a 66 milionů přenocování ročně. Tento objem fyzického obratu představuje ve vztahu k celkovému počtu obyvatel Chorvatska – 4,42 miliónu – 2,7 turistického příjezdu a 15 turistických přenocování na obyvatele.

Vzhůru na palubu, zvesela do pedálů!

„Na odlehlejší místo, mimo léto a aktivně, to jsou tři hlavní atributy

Čechů trávicích dovolenou v Chorvatsku,“ míní Zdeněk Kukul, který se už specializuje na netradiční lodní cesty. Jeho program není o tom se vyhřívat na pláži a třikrát denně hodovat v hotelu, ale umožňuje ochutnat romantiku moře z paluby a za týden na kole poznat na vlastní kůži i méně dostupné kouty Chorvatska.

„Účastníci zájezdu“ na Kololodi nemohou očekávat sice žádný luxus, spí se v kajutách o velikosti vlakového kupé, ale neplánovaně zážitky z plavby a výletů na kole po ostrovech si odvezou více než dost. Trasy výšlapů jsou ovšem vyzkoušené; pro sportovně zaměřené i spíše rekreační cyklisty.

Češi už nechtějí paštiky pod stanem, ale pohodlí a pohyb

Cestovní kanceláře potvrzují, že zájem o kvalitní dovolenou u moře, nezájda typu „all inclusive“, doplněnou o wellness, sportovní a další zážitkové či netradiční aktivity, se zvyšuje i mezi Čechy.

Například M'Plus Travel nestaví prodej na co nejlevnější dovolené někde pod stanem a s přivezenými paštikami, ale naopak sází na pečlivě vybrané hotely, penziony či apartmány s doplňkovými službami, splňujícími představy a nároky i nejnáročnějších klientů. To vše zahrnuje pod výstižnou značku „Perly Jadranu Exkluzive“.

„Nevyplácí se podbízet cenou za nízký standard. I naši lidé jsou už ochotni zaplatit si za pohodlí, úroveň a program, při němž se nenují,“ tvrdí Fedorjak.

Prestižní obor, skvělé uplatnění

VYSOKÁ ŠKOLA
FINANČNÍ
A SPRÁVNÍ

Připravíme vás na zajímavou kariéru ve světě úspěšných IT firem.

Studujte obor Aplikovaná informatika.

Bakalářské i navazující magisterské studium, v prezenční i kombinované formě.

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ - 14. 6. 2007
v Praze, Mostě a Kladně

ZA ZÁŽITKY NA OSTROVY

1944 zde až do osvobození Bělehradu bylo v kopcích v jeskyních sídlo hlavního štábu národně-osvobozeneckých sil. Výšlap po schodech zabere asi 15 minut.

● **Poloostrov Prirovo:** zbytky amfiteátru pro tři tisíce lidí.

PRO TY, CO CHTĚJÍ KLID NEZKAŽENÉHO RYBÁŘSKÉHO MĚSTEČKA

● **Komiža:** stará rybářská obec a přístav na západním pobřeží ostrova Vis. Leží v zátocě pod nejvyšším vrchem ostrova Hum (587 m). Za návštěvu stojí určitě rybí restaurace Jastožera, která je postavena na kůlech u moře a uprostřed má bazén na humry. Přístavu dominuje pevnost (kaštel) z konce 16. století. Městečko dosud nezaplavila masová turistika.

LASTOVO

PRO CYKLISTY, VODNÍ SPORTY A MILOVNÍKY OPUŠTĚNÝCH ZÁTOK

● **Chráněná krajina:** Lastovo a okolní ostrůvky jsou chráněnou krajinnou oblastí. Těšit se můžete na opravdu opuštěné zátoky daleko od civilizace. Výborné podmínky pro vodní sporty.

● **Tip pro gurmány:** Doporučujeme hospůdku Bačvara ve městě Lastovo. Zdi jsou vyzdobené klecemi na langusty a připraví vám zde vynikající mořské dobroty. Na Lastovu se díky izolovanosti dochovaly některé zvláštnosti, například v kuchyni se tu připravují některé pokrmy, s nimiž se jinde na Jadranu nelze setkat.

● **Sučac:** Pro velké bohatství ryb ve svých vodách býval častým jablkem sváru mezi rybáři z Lastova, Visu a Korčuly. Na ostrově je jediná osada, zvaná též Sušac, s pouhými sedmi stálými obyvateli. Je výjimečný i tím, že podle průvodců se zde jako jedinému místu v Chorvatsku povoluje sezdávání bratřanců a sestřenic. Na ostrov ani nejezdí přímo trajekt z pevniny, spojení je jen s přestupem.

ZAJÍMAVOST

KORČULA

● **Město Korčula** s přístavem pod hradbami starého města na vás dýchne benátskou atmosférou. V roce 1420 se Korčula dostala pod svrchovanost Benátek na 380 let, což jí vtisklo typický kolorit a zároveň si zachovala téměř nedotčený starobylý původní ráz.

Stará část Korčuly leží na vyvýšeném poloostrovu spojeném s pevninou jen úzkou šíjí a ze všech stran ji obklopují hradby ze 14.–16. stol. Obejít je lze za 20 minut.

● **Zazděná okna a dveře** některých domů zůstaly z dob první poloviny 16. století, kdy byly některé domy zazděné či zapálené kvůli zastavení šíření morové epidemie.

● **Vino a olivy:** Stoupá výroba zdejších výborných vín, z nichž mnohá jdou na export. Mezi nejznámější vína z Korčuly patří pošip, rukatac, grk a plavac. To pravé přírodní víno najdete ve vesnicích Smokvice, Čara, Blata.

Stát vinařství a olivy podporuje také dotacemi. V zájmu zachování starých tradic podle průvodců případně tomu, kdo zasadí deset tisíc keřů nebo hlav vinné révy, třicet tisíc kun. Náklady na osázení odhadují průvodci na zhruba deset tisíc. Pomocí zemědělců se sázením přijdou i s mechanikou pracovníci místního družstva. Podobně lze získat dotace i na výsadbu olivovníků.

● **Na delikatesy,** například pršutovo-sýrové potěšení, si zajděte třeba do restaurace Mate v Pupnatu na Korčule.

Další tipy na webu

www.chorvatsko.hr
www.chorvatsko.cz
www.jadran.cz
www.perlyjadranu.cz
www.kololod.cz
www.adriatica.net

Lék na sedm způsobů – pálenka

Chorvati považují pálenku za výborný přírodní lék, byt s alkoholem, který může pomoci při žaludečních obtížích či třeba nachlazení.

Pálenek je hodně druhů a liší se základní surovinou, z níž se destilují, případnými přísadami, ale i podle místa svého původu.

Travarica

Destilát s přísadou určitých trav – bylin. Travarice se liší podle toho, jaké byliny a jak dlouho se v pálence nechávají vylouhovat.

Nejčastěji to bývají ruta a máta, ale i šalvěj, rozmarýna, levandule. Byliny dodávají tra-

varici její typickou žlutavou nebo nazelenalou barvu. Má-li být pálenka používána jako lék, přidává se do ní pelyněk – čím více ho tam je, tím je prý účinnější.

Slivovice (šljivovica)

Pálenka ze švestek má málokdy skutečně intenzivní vůni po švestkách, ale je to vždy kvalitní destilát.

Loza (též lozovača)

Pálenka z vinných hroznů. V poslední době se však častěji objevuje ochucená.

O něco méně kvalitní loza se nazývá komovica. Vyrábí se ze zbytků druhou destilací.

Hruškovice (kruškovica, též viljamovka)

Pálenka z hrušek, z odrůdy Williamsova – mutace zelená i červená. Je to velmi kvalitní a oblíbená pálenka, které znalci dávají mnohdy přednost před ostatními destiláty. Velmi se cení její ovocná příchutí, kterou si hruškovice zachovává bez ohledu na obsah alkoholu.

Hruškovi si mnohdy lidé pleťou s hruškovcem (kruškovac), což je likér z hrušek (z hrušky Williamsovy – červené mutace). Má načervenalou barvu a pije se v Chorvatsku s trochou mléka.

Ořechovice (orahovica)

Hořko-sladká pálenka s nízkým obsahem alkoholu, bývá často uváděna jako likér. Má tmavší hnědou barvu, ta často kolísá podle toho, jak dlouho byly ořechy v pálence naloženy.

Medica

Známa istrijská specialita – do destilátu se přidává propolis. Říká se jí také „medová rakija“ (medna, též medova rakija).

Ze všech rakijí se nejvíce blíží likéru; obsah alkoholu se v ní pohybuje mezi 15 až 25 stupni, výjimečně 30. Díky sladké pří-

jemné chuti se velmi dobře pije a může tak být vzhledem ke své síle při větší konzumaci nebezpečná.

Anýzovka (mastika)

Pálí se v Chorvatsku jen v malé míře. Jinak je to průmyslově vyráběný destilát, velmi rozšířený na celém Balkáně – v Makedonii, Řecku, Turecku a jinde. V Makedonii a Bulharsku se jí říká mastika, v Řecku ouzo, v Turecku raki.

Většinou se míchá s vodou. Po smíchání se mléčně zakalí a její mentolová chuť je pak ještě výraznější. Pije se po malých dávkách – po jednom deci.

www.cz.o2.com

O₂ Internet ADSL od 179 Kč měsíčně s DPH

Nyní si každý může pořídit domů O₂ Internet ADSL start

- rychlost připojení 2 Mb/s
- 120 volných minut surfování v ceně měsíčního paušálu
- po vyčerpání volných minut platíte za 1 min/1 Kč s DPH
- žádné omezení v množství přenesených dat

Telefonic

Volejte 800 02 02 02
nebo navštivte prodejny

Zřízení služby je podmíněno ověřením dostupnosti. Více informací na www.cz.o2.com

Na staré lodi za kouzly ostrovů

Tip Firmy: Kola, volné moře, noční kotvení v zátokách a malých přístavech

Monika Ginterová

Milujete romantiku, pohyb a chcete nasát atmosféru původního Chorvatska? Pak se vydejte na pout po ostrovech. Mezi nimi vás přepraví loď a po pevnině vyrazíte na kolech.

Poznáte tak nejen přírodní krásy, ale ochutnáte také dobroty původní chorvatské kuchyně nebo se vykoupete v opuštěných zátokách. Přesně takové pobyty umožňuje turistům originální český program Kololod.

Jde o plavby na tradičních chorvatských lodích majících za sebou nezřídka i více než sto let, dříve sloužící jako rybářské či přepravní lodě, dnes ve službách turistiky. Cestovní kancelář Geotour vytváří hned pět z nich.

Již devátým rokem na nich nabízí týdenní plavby, které jsou spojené s ježděním po ostrovech a vybraných pobřežích na kolech. Ty si účastníci programu přivezou vlastní a večer je ukládají na zadní palubu.

„Slova jako kozí stezka či makadam (z laického pohledu šterková, kamenitá cesta, pozn. autorky) už přešla do slovníků českých bikerů. Užívají si při jízdách různé až trilové sjezdy a mají přitom úžasný výhled na zátoky. Navíc v květnu, když toho spoustu kvete včetně bylin a koření, si mohou vychutnat i jejich opojnou vůni,“ konstatuje majitel Geotouru Zdeněk Kukul, sám vášnivý cyklista, jemuž posádka lodi Tvrdi i někteří stálí zákazníci v nadsázce přezdívají „Makadamový král“.

Jak to probíhá

Turista si může vybrat ze tří tras plavby – jižní, západní a střední – a náročnost jízdy na kole si určí ta-

BOŽSKÝ KLID. Žádní turisté, jen slunce, moře a volná příroda. To je ostrov Lastovo.

ké sám. Vyráží se po snídani ve skupince či individuálně. Každý dostane instrukce s plánkem trasy, kterou si vybral. Může ujet jen dvacet, ale třeba i osmdesát kilometrů za den – je to jenom na něm. Na loď se vrací na večer. A komu se každý den na kolo nechce, může zůstat na lodi, která ostrov obepluje, případně zakotví v zátocce ke koupání.

Nejste přece děti!

„Po lidech se vyžaduje určitá samostatnost, protože jedou po vybrané trase sami a kontaktují průvodce jen v případě problému. Neděláme to ve stylu západních zemí, kdy jede kolona kol a s nimi lékař a další doprovod,“ konstatuje Kukul.

Také kola si vozí lidé vlastní, nepůjčují si je jako třeba někteří turisté z jiných zemích v půjčovnách. „Je potřeba, aby si je lidé přivezli v dobrém stavu a po provedené údržbě,“ dodává.

Kdy je to nejlepší

Pluje se každoročně v květnu, červnu a pak v září a říjnu. Zvláště květen a říjen je podle Kukala v Chorvatsku klimaticky nejvhodnější pro toho, kdo se chce hybat. „Není tady předvídně a také jsou příznivé ceny,“ upřesňuje.

V červenci a srpnu jachty větší vozí ty, kdo chtějí pohodlnější dovolenou bez kol, tzv. klasické plavby. V horku by se na kolo a za většího provozu v přístavech i na silnicích vydal asi jen blázen. V plné sezóně nejčastěji lodě využívají turisté z Nizozemska, Itálie, Anglie či Německa.

Více informací: www.naturtravel.cz, www.extremtour.cz, www.ck-trip.cz, www.geotour.cz, www.kololod.cz

Málo místa, ale hodně pohody

Plavba lodí je výhodná v tom, že turista má možnost poznat během několika dnů spoustu jedinečných míst, kam by se mnohdy jednoduše nedostal. Spojení mezi některými ostrovy totiž často neexistuje.

Pokud se tam chce zájemce dostat běžnou cestou, musí využít pravidelných linek s mezipřístávaním, například ve Splitu, což je časově náročné.

Pobyt na lodi však není vhodný pro ty, co vyžadují luxus a extra-pohodlí. „Kajuty jsou jen o málo větší než vlakové kupé, některé s koupelnou, jiné bez. Lidé bývají občas zpočátku šokováni malým prostorem. Výhody tohoto pohyblivého zázemí si uvědomí až během plavby,“ konstatuje majitel CK Geotour Zdeněk Kukul.

Soused šustí sáčkem, a vy to slyšíte, jako by ležel u vás

Je potřeba počítat i s tím, že každé slovo je mezi tenkými stěnami slyšet. Nikde není nadbytek místa a na hukot motoru si budete asi také chvíli zvykat. Můžete se ale domluvit s posádkou jít se na ten stroj, který sune jachtu vpřed, podívat do podpalubí.

Nedaleko motoru jsou také ve velkých tancích uskladněné zásoby s vodou, s níž je třeba zacházet rozumně.

Nové party

„První večere se většinou nese v zaražené atmosféře, kdy si lidé

zvykají na tyto nové podmínky. Ale od druhého dne pocit stísněnosti většinou zmizí a naopak se rychleji cestující společně sblíží. Nezřídka vznikají party, které pak vyrážejí spolu v příštích letech opakovaně,“ usmívá se Kukul, který osobně tráví každý rok takto šest týdnů na moři.

Aerobik na horní palubě

Dovolená na lodi je zajímavá i pro ty, kteří místo kola upřednostní cvičení. Pro ty má Geotour připravenou Fit loď, kde se zhruba dvě hodiny denně cvičí aerobik či p-class.

V nabídce jsou i klasické vyhlídkové plavby spojené s pěšími výlety po ostrovech, koupáním,

šnorhlováním v okouzujících zátokách, opalováním či ochutnáváním chorvatských dobrot.

Pro firmy

Kouzlo těchto plaveb už objevily také firmy, které si je rezervují pro sebe a své partnery, případně zaměstnance. Třetina všech cest se realizuje podle Kukala právě pro tyto uzavřené společnosti. Mezi klienty Geotouru patří například manažeři velkých firem, jako je ČEZ či CSOB nebo farmaceutické společnosti.

Objednání celé lodi má výhodu v tom, že lze ušít program přímo na míru požadavkům určité firmy. Je však potřeba počítat s tím, že objednávka by měla být učiněna tak rok dopředu. (mig)

Nefalšovaná atmosféra na Visu.

Křižuje Jadran, zdolává kopce a neslevuje

Monika Ginterová

Žádné slevy ani last či first minute nákupy zájezdů od cestovní kanceláře Geotour nečekejte. Její majitel Zdeněk Kukul (43) nic takového a nikomu neposkytuje, striktně se drží ceníku. Je si totiž jist, že na kvalitní zážitek, který prostřednictvím své firmy nabízí, je cena nastavena akorát. „Lidé ale od nás vždy dostanou něco navíc, než mají ve smlouvě. Odnesou si někdy cyklistické láhve, jindy dresy nebo trička,“ konstatuje Kukul.

Nápad se zrodil v hospodě

Dnes majitel firmy s patnáctimiliónovým obrátem, která ročně obsluhuje na tisíc zákazníků, se do podnikání v cestovním ruchu pustil jako jeden z prvních v Česku v roce 1990. Tehdy založil se svou matkou malou firmu Geotour, ve které postupně rozvinul svůj plán: vozit turisty na jachtách po Chorvatsku a zároveň

přítom sportovat. Jako vášnivý cyklista měl Chorvatsko rád už z dob 80. let, kdy se tam na příslib dostal.

Tehdy také v jedné z místních hospod potkal holandské turisty, kteří ho pozvali na jachtu Silva plující po ostrovech. Neodolal a nelitoval. Plavba byla velmi zajímavá a když loď opouštěl, usmyslel si, že to je přesně to, co by chtěl dělat: plavit se po ostrovech a především zprostředkovávat tyto zážitky jiným.

Založil proto cestovní kancelář a napsal kapitánovi lodi Silva Ivanovi dotaz, zda by do toho s ním šel. Nepovedlo se to hned. Tehdy mu totiž kapitán dal na vědomí, že je bohužel plně vytížen anglickými a holandskými turisty.

Válka obrátila karty

Pak ale přišla válka a po ní se kapitán ozval Kukulovi sám. Přišel s nabídkou plaveb za velmi dobrou cenu – turisté se do země totiž vůbec nehrnuli. A tak v roce 1994 začal Geotour vozit po Jadranu první české návštěvníky.

Zdeněk Kukul (43) z Prahy vystudoval obor ekonomická a regionální geografie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Během studia pracoval jako externí průvodce CK Čedok. Na jaře 1990 založil GEOTOUR.

O pět let později vyplula na moře první „kololod“. „Pořád jsem přemýšlel o tom, jak propojit plavbu s kolem, což byl můj koníček. A jelikož jsem nenašel žádné překážky, které by tomu bránily, pustil jsem se do toho,“ vypráví Kukul.

Dnes spolu s ním a jeho klienty brázdí moře na celkem pěti jachtách také 14 spolupracovníků – průvodců cestovní kanceláře. „Jsou to lidé, na které se můžu spolehnout. Volají mi jen v případě opravdu závažného problému,“ říká Kukul. Všichni z průvodců absolvují před odplutím intenzivní vícedenní školení, aby byli připraveni zvládnout i obtížnější situace.

Vážnější potíže během zájezdů nastaly za dobu existence Geotouru zatím jen pětkrát. Šlo většinou o zranění, při kterých bylo nutné lékařské ošetření. Párkrát se vyskytly také účastníci-potížisti. Dodává, že většinou plují lidé příjemní, aktivní a pozitivně naladěni, což je dáno už samotným charakterem akce.

Na Silvě to začalo a pokračuje

S kapitánem Ivanem z lodi Silva to začalo, a tak to pokračuje i dál. Na závěr každé sezóny se

Chorvati si totiž dobré spolupráce velmi cení. Jsou schopni Geotouru nabídnout až o dvacet procent lepší cenu než ostatním. Když se sečte to, že jinak cestovní kancelář podle Kukala příliš

Konzervy minulosti

„Češi už nemají v Chorvatsku pověst pašťáků. Častěji vyhledávají zážitek,“ tvrdí Zdeněk Kukul.

domlouvají plány na příští rok. „Má to svou tradici. Jako první se musím setkat na přátelském obědě právě s kapitánem Ivanem ze Silvy, pak až můžu s dalšími. Jednání probíhá tak, že se hodiny jen tak mluví o všem možném a teprve na úplný závěr se dostaneme na podmínky,“ říká Kukul.

Ty má vzhledem k tomu, že začal vozit do země turisty ihned po válce a nevozí jich málo, dob-

nákladná není: zhruba dvacet tisíc korun ročně spolknou náklady na propagační prospekty, dalších čtvrt miliónu korun pak pronájem kanceláře a pak ještě mzdy; může tak nabídnout týdenní pobyty na lodi od 13 do 16 tisíc korun.

„Podíváte-li se například na ceny německých cestovních kancelářů, zjistíte, že jsou minimálně o třetinu dražší,“ dodává.